

NA-915 Seat No. _____
Third Year B. A. Examination
April / May – 2003
Geography : Paper-VI
[Geography of India]

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70/100

- સૂચના : (૧) બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.
(૨) જરૂર હોય ત્યાં સ્વચ્છ આકૃતિઓ દોરો.
(૩) રાજકીય કે વહીવટી સીમા દર્શાવતા કોતરેલા નકશાનો ઉપયોગ પરીક્ષાર્થી કરી શકે છે.

૧ ભારતના મુખ્ય પ્રાકૃતિક વિભાગો જણાવી. ભારતના કિનારા મેદાનો અને ભારતના ઉચ્ચપ્રદેશો વિશે વિગતે લખો. ૧૪

અથવા

૧ ભારતની આબોહવાનાં પ્રમુખ લક્ષણોની ચર્ચા કરી, ભારતની કૃષિ-પ્રવૃત્તિઓ પર આબોહવાની પ્રભાવક અસરો સ્પષ્ટ કરો. ૧૪

૨ ભારતમાં લોખંડ-પોલાદ ઉદ્યોગનાં સ્થાનીયકરણ પર અસર કરતાં પરિબળોની ઉદાહરણ દ્વારા ચર્ચા કરો અને આ ઉદ્યોગના કેન્દ્રો દર્શાવો. ૧૪

અથવા

૨ ભારતની જંગલ-સંપત્તિનું ચિત્ર આપી, ભારતના જંગલોના પ્રકારો વર્ણવો. ૧૪

૩ ભારતમાં કયા પ્રકારની જમીનો આવેલી છે ? ગમે તે બે પ્રકારની જમીનો વિગતે સમજાવો. ભારતમાં જમીન-ધોવાણની સમસ્યા વર્ણવો. ૧૪

અથવા

૩ ભારતનાં આર્થિક વિકાસમાં રેલમાર્ગોનું મહત્ત્વ સમજાવી, મુખ્ય રેલમાર્ગોનો પરિચય આપો. ૧૪

૪ ભારતમાં સિંચાઈની આવશ્યકતા સમજાવી 'નર્મદા પરિયોજના'નો વિગતે પરિચય આપો. ૧૪

અથવા

૪ ભારતની કૃષિ-પદ્ધતિઓ જણાવી, ગમે તે બે પદ્ધતિઓ વિશે વિગતે પરિચય આપો. ૧૪

૫ સમજૂતિદર્શક નોંધ લખો : (ગમે તે બે) ૧૪

(અ) ભારતમાં 'ડાંગર' અને 'ચા'ની ખેતી

(બ) ભારતમાં વસ્તી-ગીચતાનું વિતરણ

(ક) મુંબઈ : મહત્વના વ્યાપારી બંદર તરીકે

(ડ) ભારતનો વિદેશ વ્યાપાર.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) All questions carry **equal** marks.
(2) Draw neat diagrams wherever **necessary**.
(3) Candidates are allowed to use map-stencils showing political and administrative boundaries only.

1 Mention the main physiographic divisions of India. **14**
Describe in detail about 'Coastal plains and plateaux of India.'

OR

1 Discuss the most important characteristics of Indian climate and describe the effects of climate on Indian agricultural activities. **14**

2 Discuss the affecting factors with examples for localization of 'Iron and Steel Industry' in India and mention the centres of this Industry. **14**

OR

2 Give the picture of forest-wealth in India. Describe the types of forest in India. **14**

- 3** Which types of soils are in India ? Explain any two types of soils in India. Describe the soil-erosion problem in India. **14**

OR

- 3** Explain the importance of railways in economic development of India and give introduction of main-railways in India. **14**
- 4** Explain the requirement of irrigation in India. Give introduction in detail of Narmada Project. **14**

OR

- 4** Mention the types of Agriculture in India. Describe any two types of agriculture in India. **14**
- 5** Write an explanatory notes : (any **two**) **14**
- (a) Farming of '*Rice*' and '*Tea*'
 - (b) Distribution of population-density in India.
 - (c) Mumbai : As an important trade port
 - (d) Foreign trade of India.
